

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Høimesse-Psalmer til Kirkeaarets Helligdage af B. S. Ingemann

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 156. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1825_422_3-txt-shoot-idm115.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Den dybe Alvor, med de deraf opstigende, kun med en evig og fuldkommen Glæde fornøiede Attraer, hører fra Arilds-Tid saa umiskjendelig til den Nordiske Menneske-Natur, at man mere maatte undres over dens Fraværelse i nogetsomhelst Tidsløb, end over dens Hjemkomst; men desuagtet finde dog Mange det ubegribeligt, hvorledes Nogen, efter det attende Aarhundredes lystige Letsindighed, kan give alvorlige Tanker Rum, og heller en Vinter-Aften betragte den dybe stjerneklare Himmel selv, end de deilige Theater-Malerier af vor Gjøggle-Verden i konstig Belysning. Upaatvivlelig vil det da ogsaa tykkes Mange sært, at Ingemann kunde faae i Sinde, ordenlig for Alvor at skrive Psalmer, uden at der enten er udsat en Priis for de Bedste, eller nedsat en Commission til at forfærdige en ny Psalmebog dem til Gavn, der endnu, trods saa mange rare Samlinger af Selskabs-Sange, føle Trang til en Saadan. Mig derimod kan det aldrig tykkes sært, at den Nordiske Natur, naar Alt er frist, finder Hjemmet bedst, og vender, efter en unaturlig Udsvævelse, tilbage til de gamle indbydende Gang-Stier, gennem grønne Skove og bølgende Agre, som nu, snart i et Aartusinde, har ogsaa været Kirke-Stier, og i mine Øine hænge derfor disse Psalmer paa det Nøieste sammen med Kong Valdemar og hans Mænd; thi naar Axel kom hjem af Leding, lagde han unægtelig Hjelm og Brynje, tog Messe-157Haglen paa, og sang sit Kyrie Eleison og Gloria in Excelsis med samme Iver, som han lod Sværdet sjunge for Danmarks Fiender. Vel mueligt imidlertid, at den første Messe, han efter et saadant Ledings-Tog holdt, smagde meer ad Vandet end ad Vinen; var mere et Kyrie med Graad end et Gloria med Jubel, thi det er saa med Alt i denne Verden, at Vane vorder let den anden Natur, og der er intet Spring, som sjeldnere lykkes end det fra Jorden til Himlen; eller rettere sagt, vi Smaafolk prøve det omsonst, og gjøre derfor klogest i at see os om en Himmel-Stige, hvorpaa vi, lidt efter lidt, ved at lære Smaa-Englene Konsten af, kan nærme os, hvad der vil meget til at naae. Vel sandt, at det har en egen Beskaffenhed med den underlige Tone-Stige, Skjaldene er, saa at sige, ene om, og er der nogen Hedning-Stamme, hvis christnede Skjalde har ligesom et Privilegium paa at flyve op og sætte sig lige under Kong David, da er det unægteligt den, til hvilken vi høre, saafremt vi ellers er i Slægt med vore Fædre; men hvem der kjender Kong David, veed ogsaa, han sad ei altid lige høit, sad ei sjelden tæt ved Jordeni Sæk og Aske, saa man, paa mange forskellige Trin kan sidde ham nær. Nu sidder, som man vel veed, den Danske Green paa Nordens Ygdrasill langt nærmere ved Roden end ved Toppen, er ingenlunde Hoved men Hjerte-Grenen, og de Fugle, som udklækkes der, flyve aldrig, uden de forvildes, høiere end Bøgen groer, saa, naar de faae Lyst til at sidde hos Kong David, søge de ham aldrig høit i Skye, men altid ved Jorden, enten hvor han sidder i Sæk og Aske, eller hvor hans Krone blomstrer over ham, som Brorson synger: søger de nedrige Steder, thi Roserne voxer i Dale. Betragte vi nu de tre Snese Aar, der ere henrundne, siden Brorsons Svanesang forstummede, da kan vi ikke nægte, det tegnede til, at Danmark var ogsaa færdig med sin Svanesang til Davids-Harpen, og man maatte da kunne gjættet sig til, at fandt 158man nogensinde igjen den danske Sanger hos Kong David, kom man sikkert til at høre Poenitentse-Psalmer, og med dette Navn troer jeg ogsaa virkelig Kirken vil døbe de nærværende Ingemannske, hvoraf de Fleste unægtelig ere sjungne ved Babylons Floder, hvor Hjertet græder, naar det mindes Zion, hænger Citharen paa Vjerne og kan umelig stemme den til Zions Sang i det fremmede Land, kan umelig med dens søde Toner kildre de Uomskaarnes Øren, som holde Juda fangen. Men netop denne bodfærdige, vemodige, længselsfulde Tone, der med Davidisk Inderlighed og Sanddruhed gennemstrømmer disse danske Psalmer, netop den er mig sikker Borgen for, at Herren vil lægge en ny Sang i Danas Mund, som Mange skal glædes ved at høre, thi Han har, som skrevet staaer, ei blot sin Boelig i den høie, men ogsaa i den dybe Helligdom, Han vil ogsaa boe hos en Sønderknuset og Nedtrykt i Aanden at gjøre den Sønderknustes Hjerte og den Nedtryktes Aand levende. Om da end ikke saa øiensynlig Haabets Stjerne blinkede for Skjalden, der endog stundum seer Glimt af Morgen-Røden, vilde jeg dog sige: han synger aabenbar sin store Bededags og sin Langfredags-Psalme i en Paaske-Dagning; thi naar vi inderlig sucke med Kvinderne: hvem skal vælte os Stenen af Hjertet, som er meget stor, da varer det kun et Øieblik, før Engelen gjør det, og sætter sig paa den, som en sjungende Morgen-Stjerne, der forkynder Solens Opgang, som skal klare alle Guds Børns Aasyn og stemme Hjerterne til Fryde-Raab, saa de lovsynge Herren, som brød Zions Fængsel, og udbryde: Herren haver gjort store Ting imod os, derfor ere vi glade, vi saae med Graad, vi høste nu med Fryde-Sang!